

Noskaidrotas profesionālās izglītības vajadzības 14 tautsaimniecības nozarēs

Saglabājoties šā brīža ekonomiskās izaugsmes un demogrāfijas attīstības tendencēm, kritiska situācija darbaspēka nodrošinājumā varētu veidoties jau ļoti drīz – 2016.gadā, kad darbaspēka pieprasījums sāks pārsniegt piedāvājumu. Tiek prognozēts, ka 2020.gadā darbaspējīgo iedzīvotāju daļa saruks par 15%, bet ekonomiski aktīvā darbaspēka piedāvājums būs par 8% mazāks, salīdzinājumā ar 2011.gadu. Vienlaikus šobrīd valstī ir aktuālas tādas problēmas kā ilgstošais jauniešu bezdarbs. Visu šo izaicinājumu pārvarēšanai svarīgi ir maksimāli pilnvērtīgi izmantot cilvēkresursu potenciālu, nodrošinot atbilstošu un sabalansētu izglītības piedāvājumu un uzlabojot pāreju no izglītības sistēmas uz darba tirgu.

Virtni pasākumu, lai tuvinātu izglītotājus un darba devējus profesionālajā izglītībā, paredz projekts „Nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide un profesionālās izglītības efektivitātes un kvalitātes paaugstināšana” (projektu īsteno Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA), tā partneri ir VISC, Izglītības kvalitātes valsts dienests, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība un Latvijas Darba devēju konfederācija (LDDK)). Citi projekta uzdevumi, piemēram, nozaru kvalifikācijas sistēmas izveide, nozares pamatprofesiju standartu izstrāde un pilnveide un profesionālās kvalifikācijas pamatprasību izstrāde sadarbībā ar nozaru profesionālajām organizācijām, moduļu pieejas ieviešana profesionālās izglītības programmu izstrādē – tiek balstīti uz nozares izpētes rezultātiem, minētie rezultāti ir publicēti VIAA mājas lapā (www.viaa.gov.lv). Pieejamas arī LDDK nozaru konsultantu sagatavotās faktu lapas (www.lddk.lv).

Nozaru izpētes rezultāti aptver 14 Latvijas tautsaimniecības nozares, kurās darbiniekiem nepieciešama atbilstoša profesionālā sagatavotība, tāpēc profesionālajai izglītībai ir liela loma. Izpēte aptver gan nozares attīstības tendences, gan darbaspēka raksturojumu, esošo profesionālās izglītības piedāvājumu un tā atbilstību darba tirgus prasībām, tālākizglītības iespējas un sadarbību starp izglītotājiem un darba devējiem. Ir izstrādātas arī nozaru kvalifikāciju struktūru kartes, kurās redzamas nozaru pamatprofesijas, saistītās profesijas un specializācijas, kā arī iespējamie studiju/ karjeras attīstības ceļi.

Profesionālā izglītība, kas balstīta vienkāršā, visiem saprotamā un pieņemamā kvalifikāciju struktūrā un moduļu pieejā, būtu daudz piemērotāka mūžizglītības vajadzībām un saiknes ar darba tirgu nodrošināšanai, nekā līdzšinējā sistēma. Nozaru ekspertu padomes ir vieta, kur satiekas izglītības politikas veidotāji, darba ņēmēji, darba devēji un arī izglītotāji, lai kopā veidotu jaunus labās prakses un sadarbības piemērus. Tikko publicētie nozaru izpētes rezultāti ir ļoti noderīgs materiāls, lai

apzinātu nozarēs esošo situāciju, priekšrocības un trūkumus līdzšinējā cilvēkresursu attīstības politikā un izglītības piedāvājumā, lai pieņemtu lēmumus par turpmākajiem uzlabojumiem. Aicinām izglītotājus iepazīties ar izpētes rezultātiem!